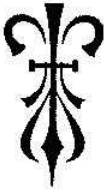

راہبرد مای حرا: رگرایش روحے بہ اہل بیت (ع)

نویسنده: سجاد غفوری نیا

(تابستان ۱۳۹۱ ش)

سرشناسه : غفوری نیا، سجاد، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور: راهبردهای قرآن در گرایش روحی به اهل بیت (ع)
مشخصات نشر : تهران: نشر ادریس، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری : ۲۰۴ ص.
شابک : 978-600-7759-35-6
وضعیت فهرست نویسی : فبیای مختصر
یادداشت : فیه ستنبوسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است
شماره کتابشناسی : ۳۸۶۷۸۰
ملی

انتشارات ادریس

تهران، صندوق پستی: ۱۸۵-۱۱۴، تلفن: ۰۹۱۲۷۶۴۳۲۹

E-mail: nashreedris@gmail.com

راهبردهای قرآن در گرایش روحی به اهل بیت (ع)

نویسنده: سجاد غفوری نیا

لیتوگرافی سبز • چاپخانه تک • صحافی تک

نوبت چاپ نخست: ۱۳۹۵ • شمارگان ۱۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان • شماره نشر ۵۴

شابک: 978-600-7759-35-6

© حق چاپ: ۱۳۹۵، نشر ادریس

۱۶	پیشگفتار
۱۲	فصل اول: کلیات و مبانی فلسفه‌شناسی
۲۳	۱. بخش اول: کلیات
۲۳	۱-۱. علوم مربوطه در پژوهش حاضر:
۲۴	۱-۲. علت انتخاب موضوع: راهبرد - فایده آن
۲۴	۱-۳. سابقه پژوهش
۲۵	۱-۴. پرسش‌ها
۲۵	۱-۴-۱. پرسش اصلی
۲۵	۱-۴-۲. پرسش‌های فرعی
۲۶	۱-۵. اهداف پژوهش
۲۷	بخش دوم: مفهوم‌شناسی
۲۷	۲. معنای لفظی و اصطلاحی راهبرد
۲۷	۲-۱. معنای لفظی راهبرد
۲۸	۲-۲. معنای اصطلاحی راهبرد
۲۹	۲-۲-۱. مقصود این تحقیق از کلمه راهبرد
۲۹	۲-۳. معنای لفظی و اصطلاحی گرایش روحی

۳۰	۲-۱. معنای لفظی واصطلاحی گرایش
۳۰	۲-۲. معنای لفظی واصطلاحی روحی
۳۱	۲-۳. مقصود این تحقیق از گرایش روحی
۳۱	۲-۴. معنای لفظی و اصطلاحی اهل بیت
۳۷	۲-۵. سخنی در باب اعجاز قرآن کریم
۴۳	۱. بخش اول: فطرت و خواستگاه گرایش‌ها و انگیزش‌های انسان از دیدگاه قرآن کریم
۴۴	۱-۱. معنای لفظی و اصطلاحی فطرت
۴۵	۱-۲. فطرت، دل‌ریز، غریزه و طبیعت
۴۶	۱-۳. عقل نصیری و عقل عملی
۴۷	۱-۳-۱. گرایش طرب به کمال مطلق و محدود
۴۹	۱-۴. ساختار فطرت و انگیزش‌های انسان در قرآن کریم
۵۱	۱-۴-۱. گرایش و حبّ به ذات در فطرت
۵۳	۱-۴-۲. گرایش و حبّ به کمال در فطرت و سرشت انسان
۵۵	۱-۴-۳. گرایش و حبّ به اختیار در فطرت و سرشت انسان
۵۶	۱-۴-۴. گرایش و حبّ به حقیقت‌طلبی در فطرت و سرشت انسان
۵۸	۱-۴-۵. گرایش و حبّ به شکر منعم در فطرت و سرشت انسان
۵۹	۱-۴-۶. گرایش و حبّ به قرب و مقام در فطرت و سرشت انسان
۶۱	۱-۴-۷. گرایش و حبّ منفعت‌طلبی در فطرت و سرشت انسان
۶۲	۱-۴-۸. گرایش و حبّ امیدواری در فطرت و سرشت انسان
۶۳	۱-۴-۹. گرایش و حبّ رنج‌گزیزی در فطرت و سرشت انسان
۶۴	۱-۴-۱۰. گرایش و حبّ آرامش‌روایی در فطرت و سرشت انسان

۶۵	۱-۴-۱۱. گرایش و میل به پرستش در فطرت و سرشت انسان
۶۶	۱-۴-۱۲. گرایش به عجله در فطرت و سرشت انسان
۶۷	۱-۴-۱۳. گرایش به خیر در فطرت و سرشت انسان
۶۷	۱-۴-۱۴. حب و گرایش به بیزاری از شر در فطرت و سرشت انسان
۶۹	۵-۱. نمودار سماه دو: الگوی گرایشها، انگیزشها و فطرت انسان
۷۰	۲- بخش دوم: شناسه ای از داستانهای قرآن کریم
۷۵	۲-۱. راهبردها، بلاغ، دستوری و نگارشی
۷۶	۲-۱-۱. استطراد
۷۸	۲-۱-۲. مجاز و جابجایی ضمیر
۷۸	۲-۲-۱-۱. ضمیر مفرد به جای ضمیر تشابه
۷۹	۲-۲-۱-۲. اسم جمع به جای اسم مفرد
۸۲	۲-۲-۱-۳. ایجاز و دلالت اشاری
۸۵	۲-۲-۱-۴. نتیجه
۸۵	۲-۲-۱-۵. راهبرد
۸۶	۲-۲-۱-۶. تقدیم و تأخیر
۸۶	۲-۲-۱-۷. نتیجه
۸۷	۲-۲-۱-۸. راهبرد
۸۷	۲-۲-۱-۹. اختصاص همراه با تأکید و تکرار
۹۱	۲-۲-۱-۹. راهبرد
۹۱	۲-۲. داستان حضرت آدم (ع) و نکات هنری
۹۲	۲-۲-۱. حفظ سیاق

۹۴	۲-۲-۲. علت سجده ملائکه بر آدم(ع)
۹۶	۳-۲-۲. شخصیت پردازی، زاویه دید و الگوهای قرآن
۱۰۰	۴-۲-۲. زاویه دید
۱۰۴	۵-۲-۲. راهبرد
۱۰۷	بخش اول: ساخت دو الگوی رفتاری تطبیقی قرآن و ارائه اعجاز عددی
۱۰۷	۱-۱. الگوی اعتقادی و رفتاری قوم یهود
۱۰۹	۲-۱. الگوی امت مسلمان
۱۱۱	۲-۱. تفسیر دریل مایسه دو الگو و اعجاز عددی قرآن در مورد اهل بیت(ع)
۱۱۱	۱-۲-۱. تمایز
۱۱۱	۲-۲-۱. تعداد اعداد اسم با در قرآن
۱۱۶	۳-۱. چینش و گزارش ملامت الهی و نکات بسیار دقیق
۱۲۱	۱-۳-۱. نکات قابل برداشت از نظم موجه
۱۲۲	۴-۱. نقض عهد و توصیه به وفای آن
۱۲۲	۱-۴-۱. چینش و نظم نقض عهدها در یهود
۱۲۴	۲-۴-۱. چینش و نظم نقض عهد امت اسلام
۱۲۶	۳-۴-۱. نتیجه مبحث کوتاه
۱۲۷	۵-۱. تهمت های زشت به دو پیامبر و یهود آیندهای در برابر امت اسلام
۱۳۰	۶-۱. تشابهی دیگر
۱۳۳	۱-۶-۱. راهبرد
۱۳۳	۷-۱. هرم صفات و اسماء حسناء
۱۳۴	۱-۷-۱. طبقه اول

۱۳۴	۱-۷-۲. طبقه دوم
۱۳۶	۱-۷-۳. طبقه سوم
۱۳۶	۳-۷-۱-۱. توضیح طبقه سوم
۱۳۹	۱-۷-۳-۲. تشابهات و یکسان‌سازی‌ها
۱۳۹	۱-۷-۳-۱-۱. دلسوز و خیر خواه امت
۱۴۱	۱-۷-۳-۲-۱. اسوه بودن
۱۴۱	۱-۷-۳-۲-۱. صاحب استدلال
۱۴۲	۱-۷-۳-۲-۱. ران‌تگو بودن
۱۴۲	۱-۷-۳-۲-۱. ناسک و زاهد و عالم
۱۴۴	۱-۷-۳-۲-۱. توکل و اولاد
۱۴۶	۱-۷-۳-۲-۱. بصیرت
۱۴۶	۱-۷-۳-۲-۱. شاکر بودن
۱۴۷	۱-۷-۳-۲-۱. بردبار بودن
۱۴۸	۱-۷-۳-۲-۱. هدایت
۱۴۹	۱-۴-۱. طبقه چهارم
۱۵۱	۱-۴-۱. نتیجه
۱۵۲	۱-۴-۲. نمودار شماره یک: الگوی اسماء و صفات در قرآن
۱۵۲	۱-۴-۲-۱. راهبرد
۱۵۳	۱-۴-۲-۲. سازه‌ای جدید با آیهی نور
۱۵۷	۱-۴-۲-۲-۱. راهبرد
۱۵۷	۱-۴-۲-۲. نتیجه فصل سوم

۱۵۹	۲. بخش دوم: نقش الگوی راهبردی سعادت قرآن در گرایش به اهل بیت (ع)
۱۵۹	۱-۲. راهبرد اطاعت، هدایت و سعادت
۱۶۲	۲-۱-۲. نمودار شماره سه: اطاعت، ولایت، هدایت و سعادت
۱۶۷	۲-۲. تمامی آیات قرآن و اشاره به اهل بیت (ع)
۱۶۸	۲-۲-۱. راهبرد
۱۶۹	۳-۲. جمع بندی (مبحث الگوی راهبردی سعادت قرآن)
۱۷۰	۴-۱. نمودار شماره چهار: الگوی راهبردی سعادت
۱۷۱	۴-۱-۱. راهبرد
۱۷۱	۴-۲. راهبرد مهدویت
۱۷۲	۴-۲-۱. نظم ستاره‌ای: راهبرد مهدویت در هماهنگی با الگوی راهبردی سعادت قرآن
۱۷۶	۴-۲-۲. تحریک تمام ۴ بخش بشری انسانی در راهبرد مهدویت قرآن
۱۸۱	۴-۲-۳. نتیجه راهبرد مهدویت
۱۸۳	۷-۲. راهبرد فقهی و نیازهای بشری
۱۸۶	۷-۳-۱. راهبرد
۱۸۹	نتیجه گیری نهایی
۱۹۱	کتابنامه

پیشگفتار

در مورد شأن و جایگاه ویژه اهل بیت • آیات، روایات و براهین مستحکم فراوانی وجود دارد. از جمله: آیه‌های ابلاغ، اکمال، اولی الامر، مباحله، سوره انسان و ... و احادیث عدید نقلین، منزلت و ... که آشکارا به جایگاه والای اهل بیت • پرداخته‌اند. اما این تحقیق به آیاتی می‌پردازد که به شیوه تلویحی و اشاری و یا اعجازین، جایگاه وادی اهل بیت • را آشکار می‌کنند. اگر بخواهیم در حدود یک ساعت مطالعه از تمام و اصل مطالب کتاب که تحقیق قرآنی محض به شیوه قرآن به قرآن است آگاه شریم، توصیه می‌شود، تنها دو مبحث «مهم‌ترین دلایل مقایسه‌ی دو الگو و اعجاز عددی قرآن در مورد اهل بیت •» و «الگوی راهبردی سعادت قرآن»؛ یعنی بخش دوم فصل دوم و بخش اول فصل سوم مورد مطالعه قرارگیرد. در این تحقیق قرآنی به بررسی شناخت راهبردها و روش‌هایی می‌پردازیم که قرآن کریم به کار گرفته است تا گرایش به اهل بیت • ایجاد، افزایش و هدفمند گردد. با شناسایی راهبردهای قرآن برای گرایش روحی به اهل بیت • علاوه بر اثبات نظم ساختاری قرآن، مدیریت متنی دقیق و منظم آیات قرآن کریم در این باره به نمایش گذاشته شده‌اند. در این راستا با به‌کارگیری هنر بیانی و بررسی ادبیات قرآنی در مورد گرایش به اهل بیت • برای تمامی گزاره‌های متنی قرآن هدف دقیقی آشکار شده است.

اعجاز عددی مورد نقد و بررسی واقع شده که برخی از این امور رد یا به عنوان امر ذوقی تلقی و یا تایید شده و در مواردی اعجاز عددی قرآن به صورت جدیدی برای گرایش روحی به اهل بیت *، کشف و بیان شده است. مبحث اصلی تحقیق را می‌توان در برخی گزاره‌ها با ساخت الگوها، اهداف، مفاهیم و آمار دقیقی را برای گرایش روحی به اهل بیت * مطرح کرده‌اند. در الگوی اسماء و صفات طراحی شده، اهل بیت * در جایگاه بی‌نظیری قرار گرفته‌اند. قرآن کریم در طراحی الگوی راهبردی سعادت از آیات مختلفی در موضوعات گوناگون استفاده کرده است. راهبردهای این الگوی راهبردی با تحریک فطریات و ایجاد هماهنگی با ساختار انبوی راهبردی سعادت برای گرایش روحی به اهل بیت * نقش ویژه‌ای داشته‌اند. این آیات علاوه بر سودمند بودن در موضوعات خود نظم و ارتباطی انسجم بخشنیده با دیگر موضوعات در راستای گرایش به اهل بیت * دارند. این الگوی راهبردی به حرم مشخص ساخته که اهل بیت * محل تراویدن رحمت خاص خداوند هستند. این طریق، منصب اطاعت، هدایت و سعادت به صورت تام و مستقل برای رسیدن به سعادت تام، تنها به ایشان اختصاص دارد. این امر با نه دلیل اثبات شده است:

۱- ادبیات قرآنی (روش گویش هنری قرآن) ۲- نظام ساختاری، انسجام مفهومی و اعجاز عددی و تاکید بر عدد ۱۴ شامل: تکرار اسماء موسی و هارون * در سوره بقره به تعداد ۱۴ و به کار رفتن نام هارون * در حدیث‌های بنی اسرائیل درست درجایی از سوره بقره که بر جانشینی بر حق پیامبر بنی اسرائیل غضب می‌شود و هم‌چنین تکرار ۱۴ معصوم در سوره آل عمران که ۱۳ نفر آن معصومین مرد و ۱ نفر آن‌ها زن می‌باشد که دقیقاً نوع و تعداد جنسیت معصومین شیعه یعنی ۱۴ معصوم که ۱۳ مرد و یک زن هستند را به ذهن متبادر می‌کند و درست در جایی که بیشترین مذمت یهود در پیامبرکشی را دارد و احادیث نبوی

فراوان از فریقین، دال بر تشابه رفتاری امت اسلام و یهود و... هم چنین به کار رفتن دو صفت ویژه رحمت و رحیمیت از اسماء الهی برای پیامبر • می باشد که اولین صفات وصف شده الله در قرآن و اولین آیه نازله و... است. هم چنین چند مصداق دیگر که هر کدام بیش از چند قرینه و مؤید قرآنی و ده ها حدیث معتبر از فریقین دارند. ۳- جایگاه اختصاصی و ویژه در الگوی اسماء و صفات قرآن برای اهل بیت • ۴- آیهی نور ۵- بیان دقیق همیشگی اطاعت، ولایت، هدایت و سعادت و اختصاص این به صورت تام و مستقل برای اهل بیت • ۶- اشاره ی تمامی آیات به سوی هدایت ۷- استفاده از رحمت و رحیمیت که اولین صفات به کار برده شده در قرآنند، اثبات خلقت و هدایت هستند؛ در حالی است که صفت رحیمیت خداوند نبی برای انسان و هدایت او به کار رفته است و صفت رحمت (للعالمین) و رحیمیت اختصاصی به پیامبر • دارد. ۸- اشاره ی تمامی آیات به سوی اطاعت در الگوی سعادت ۹- راهبرد مهدویت و فقاقت.

قبل از ورود به بحث اصلی چند جمله در مورد اعجاز علمی قرآن (و نه بلاغی و یا از حیث جامعیت و یا آورنده و...) به طور اجمالی بیان می کنیم. در این بین برخی ها ادعا دارند مصادیق فناوری روز مثل: سفرهای هوایی، ماهواره، استخراج علوم طبی، ایستگاه های فضایی،... در قرآن کریم مورد اشاره واقع شده اند. افراد در این برداشت های بدون دلیل، ظاهر آیه را رها می کنند و دست به تفسیر ذوقی می زنند که نه در زمان نزول و یا حتی در عصر کنونی معانی ادعا شده آیات، به ذهن متبادر نمی شود. نظرهای رشاد خلفه می تواند از این نوع برداشت ها باشد. از این گونه برداشت ها می توان به واژه یوم اشاره کرد که ادعا شده ۳۶۵ بار به تعداد روزهای سال در قرآن تکرار شده است که در صورت صحت فرض یاد شده، اعجاز عددی صحیح است. اما با بررسی که انجام شد، تکرار این واژه چه به صورت مفرد و چه به صورت جمع بیش از عدد یاد شده است که کذب این

ادعا ثابت می‌شود. هم‌چنین بسیاری دیگر از موارد ریاضی و عددی و علم تجربی در چند دهه‌ی گذشته در کشورهای مختلف و مفسرین مختلف ادعا شده که به درستی با نقد عالمانه مفسران برجسته قرار گرفته‌اند. البته در این میان برخی تفاسیر علمی اعتدالی نیز به چشم می‌خورد که مورد پذیرش بسیاری از مفسران مطرح هستند. از جمله: دور شدن فضا • وَالسَّمَاءُ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ • و... که به آن خواهیم پرداخت. (نک: سیر تدوین و تفسیر علمی قرآن کریم، دکتر ناصر رفیعی). هم‌چنین علامه حسن زاده عاملی (حفظه الله) در ذیل آیه • رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ • و واژه رفیع الدرجات، می‌نویسند: رفیع الدرجات به حروف ابجد به ۶۰ می‌رسد یعنی همان دایره کامل و میزان درجه که قرآن کریم اشاره‌ای لطیف به آن دارد.

هم‌چنین در راستای برآیند به اهل بیت • یکی از محققین کنونی عصر حاضر به اشاره‌های قرآنی، زیبا، رفیع و تازه دست یافته که در مورد حروف مقطعه است. تفاسیر و آراء گوناگون در بیان اسرار این حروف بیان شده است. تعداد این حروف با حذف مکررات به عدد ۱۴ می‌رسد که به تعداد معصومین شیعه می‌باشد و عددی جزمی است. (۱- ا- ل- م- ص- ر- ک- ه- ی- ع- ط- س- ق- ن- ج) در سوره‌های (۱- بقره: الم، ۲- آل عمران: الم، ۳- اعراف: المص، ۴- یونس: الر، ۵- هود: الر، ۶- یوسف: الر، ۷- زمر: الر، ۸- ابراهیم: الر، ۹- حجر: الر، ۱۰- مریم: کهیعص، ۱۱- طه، ۱۲- شعرا: طه، ۱۳- نمل: طس، ۱۴- قصص: طسم، ۱۵- عنکبوت: الم، ۱۶- روم: الم، ۱۷- لقمان: الم، ۱۸- سجده: الم، ۱۹- یس: یس، ۲۰- صاد: ص، ۲۱- غافر: حم، ۲۲- فصلت: حم، ۲۳- شوری: حم، ۲۴- زخرف: حم، ۲۵- دخان: حم، ۲۶- جاثیه: حم، ۲۷- احقاف: حم، ۲۸- قاف: ق، ۲۹- قلم: ن). البته این محقق با ذوق زیبای خود این جمله را نیز به دست داده است: (صراط علی حق نمسکه). اما این جمله ملاک نیست بلکه رقم و عددی

که به ویژه با تعداد ائمه شیعه هماهنگ است، بسیار قابل توجه و تعمق است. از جمله موارد دیگر، ذکر واژه امام به صورت مفرد و جمع به تعداد ۱۲ در قرآن کریم است که قبلاً کشف شده است. ما در تحقیق کنونی علاوه بر اصل تحقیق به نکات و مصادیق جدیدی از اعجاز لفظی و عددی قرآن می‌پردازیم.

